

Ustalenie kontaktów z dzieckiem- Wzór wniosku z wyjaśnieniem

Autor:
Maciej Myszko
adwokat

1 Wstęp

Poradnik został stworzony po to aby w prosty sposób pomóc osobom, które same chcą wystąpić przed sądem w sprawie o ustalenie kontaktów z dzieckiem. Poradnik składa się z dwóch części. W pierwszej znajduje się przykładowy wzór wniosku. W drugiej objaśniamy wszystkie elementy wniosku.

Na wzorze pozwu umieściliśmy znaki takie jak **[1]** lub **[5]**. Znaki te wskazują numer wyjaśnienia tego elementu wniosku, które znajduje się w drugiej części poradnika. **Jeżeli będziecie Państwo korzystać ze wzoru wniosku w celu napisania własnego pisma, nie umieszczajcie na nim tych znaków.**

We wzorze wniosku umieściliśmy także przykładowe dane. Podaliśmy dane stron, świadków, oraz przykładowe żądanie w zakresie ustalenia kontaktów. **Pisząc wniosek uzupełnijcie go Państwo o własne dane pisane kolorem czarnym. W części wniosku, która jest uzasadnieniem wpiszcie Państwo również swoje dane oraz opiszcie swój stan faktyczny, czyli jak wygląda wasza sprawa.**

W poradniku dla ułatwienia posługiwać się będziemy nazwami dziecka oraz rodziców. W przypadku określenia rodziców, termin ten będzie odnosił się do każdej innej osoby, która nie jest biologicznym rodzicem dziecka, a która np. wykonuje pieczę zastępczą lub potrzebuje ustalić swoje kontakty z dzieckiem np. babcia.

Wniosek o ustalenie kontaktów z dzieckiem może być złożony przez rodziców lub opiekunów dziecka. Może być również

złożony przez każdą inną osobę, która chce uregulować swoje kontakty z dzieckiem. Wniosek zatem mogą złożyć np. również dziadkowie, bracia czy dalsza rodzina.

Korzystając ze wzoru można również złożyć wniosek o ograniczenie kontaktu. Gdy chcecie Państwo aby rodzic nie kontaktował się z dzieckiem albo nie mógł zabierać dziecka poza jego miejsce zamieszkania to również składamy wniosek o ustalenie kontaktów. Każdy z rodziców może dowolnie kontaktować się ze swoim dzieckiem dopóki nie zostanie to zmienione przez postanowienie Sądu. Może się jednak zdarzyć, że taki nieograniczony kontakt jest niezgodny z dobrem dziecka. W takim wypadku będziecie Państwo żądać aby kontakty były ograniczone jednak nadal pismo do sądu będzie miało tytuł: „Wniosek o ustalenie kontaktów”.

Część 1
Wzór wniosku

Warszawa, dnia 1.12.2019 [1]

Do
Sądu Rejonowego
Warszawa Praga-Południe,
V Wydział Rodzinny i Nieletnich [2]

Wnioskodawczyni:

Aneta Nowak
zam. ul. Przykładowa 1 m. 1,
00-000 Warszawa
PESEL: 00000000000 [3]

uczestnik:

Marian Kowalski
zam. ul. Zobowiązaniowa 1 m. 1
00-000 Warszawa [4]

Wniosek o
ograniczenie władzy rodzicielskiej, ustalenie kontaktów

Wnoszę o:

1. ustalenie kontaktów Mariana Kowalskiego [4] z małoletnim *Janem Kowalskim* [5] w ten sposób, że: [6]
 1. Marian Kowalski będzie spotykał się z Janem Kowalskim w każdy pierwszy i trzeci weekend miesiąca od piątku od godziny 16:00 do niedzieli do godziny 19:00; [7]

2. Marian Kowalski będzie spotykał się w miejscu zamieszkania Mariana Kowalskiego, [8] zabierając i odprowadzając małoletniego do jego miejsca zamieszkania; [9]
 3. Marian Kowalski będzie miał prawo kontaktować się telefonicznie z Janem Kowalskim każdego dnia między godziną 18:00 i 19:00; [6]
 4. Marian Kowalski pokryje koszty podróży małoletniego z miejsca zamieszkania małoletniego, oraz podróży powrotnej; [10]
 5. każdy kontakt Mariana Kowalskiego z Janem Kowalskim będzie odbywał się w obecności Kamili Kowalskiej, matki Mariana Kowalskiego; [11]
2. zobowiązanie Mariana Kowalskiego do odbywania kontaktów w stanie trzeźwości; [12]
 3. zagrożenie Marianowi Kowalskiemu nakazem zapłaty kwoty 150zł na rzecz wnioskodawczyni w przypadku naruszenia ustalonych zasad wykonywania kontaktów za każdy przypadek naruszenia zasad wykonywania kontaktów. [13]
 4. zabezpieczenie wniosku w ten sposób, że: [14]
 1. Marian Kowalski będzie spędzał z Janem Kowalskim w każdy pierwszy i trzeci weekend miesiąca od piątku od godziny 16:00 do niedzieli do godziny 19:00 zabierając i odprowadzając małoletniego do jego miejsca zamieszkania;
 2. każdy kontakt Mariana Kowalskiego z Janem Kowalskim będzie odbywał się w obecności Kamili Kowalskiej, matki Mariana Kowalskiego;
 3. Sąd zobowiąże Mariana Kowalskiego do odbywania kontaktów w stanie trzeźwości; [12]
 4. Sąd zagrozi Marianowi Kowalskiemu nakazem zapłaty kwoty 150zł na rzecz wnioskodawczyni w przypadku naruszenia ustalonych zasad wykonywania kontaktów za każdy przypadek naruszenia zasad wykonywania kontaktów. [13]

5. Przeprowadzenie dowodów z: [15]

1. zaświadczenia psychologa na fakt uczestniczenia dziecka w terapii związanej z uzależnieniem uczestnika od alkoholu; [16]
2. opinii Zespołu Specjalistów Sądowych na fakt negatywnego wpływu spożywania alkoholu przez Mariana Kowalskiego na jego relację z Janem Kowalskim; [17]
3. z zeznań świadka: Kamili Kowalskiej zam. ul. Zmienna 1 m. 1, 00-000 Warszawa, Babci małoletniego na fakt tego, że Marian Kowalski opiekował się Janem Kowalskim pod wpływem alkoholu, oraz wyrażenia przez świadka zgody na odbywanie kontaktów uczestnika z Janem Kowalskim przy jej obecności. [18]

Oświadczam, że podejmowałam próby porozumienia się z zainteresowanym w sprawie, co do sposobu wykonywania przez niego kontaktów. Próbowałam rozmawiać z uczestnikiem na ten temat. Uczestnik jednakże za każdym razem odpowiadał, iż nie ma zamiaru rozmawiać na ten temat. Wskazywał też, że jego zdaniem sposób wykonywania kontaktów jest prawidłowy i nie widzi potrzeby jego zmiany. Uczestnik nie zgodził się również na przeprowadzenie mediacji. [19]

Uzasadnienie: [20]

Małoletni Jan Kowalski jest synem uczestników: Anety Nowak i Mariana Kowalskiego. Urodził się w trakcie trwania ich nieformalnego związku. Urodził się w dniu 1 stycznia 2010r. w Warszawie. Strony zakończyły związek w styczniu 2018r. Wnioskodawczyni wyprowadziła się wraz z małoletnim z mieszkania zajmowanego wspólnie z uczestnikiem.

Początkowo Marian Kowalski brał udział w życiu dziecka. Marian Kowalski zabierał dziecko na spacer, wycieczki i utrzymywał regularne kontakty. Od stycznia 2019r. Marian Kowalski założył nową rodzinę i

przestał interesować się małoletnim. Obecnie spotyka się on z małoletnim nieregularnie, nie informując o chęci spotkania wnioskodawczyni. Spotyka się z dzieckiem około jednego razu w tygodniu. Przy czym spotkania odbywają się z inicjatywy uczestnika bez ustalenia z wnioskodawczynią dnia spotkani, ich czasu rozpoczęcia i zakończenia. Ostatnie takie wydarzenie miało miejsce w dniu 18 listopada 2019r. Ojciec dziecka przyjechał o godzinie 20:30 do miejsca zamieszkania wnioskodawczyni i zażądał wydania dziecka.

Wnioskodawczyni zauważyła również, że nieregularność spotkań uczestnika z dzieckiem ma wpływ na dziecko. Małoletni często pyta wnioskodawczynię o to: kiedy odwiedzi go uczestnik. Niestety matka nie jest w stanie udzielać odpowiedzi na pytania syna. Małoletni tęskni za kontaktem z ojcem. Niestety z uwagi na nieprzewidywalność kontaktów dziecka z ojcem, wnioskodawczyni nie jest w stanie zaplanować również swojego czasu.

Ojciec dziecka nadużywa alkoholu. Wnioskodawczyni odbierając dziecko często wyczuwa od niego jego zapach. Wnioskodawczyni rozmawiała na ten temat z matką Mariana Kowalskiego. Matka również to zauważyła. Rozmawiała o tym z matką dziecka i poinformowała ją również, że widzi czasem jak jej syn spożywa alkohol przy dziecku, a także pod jego wpływem, spędza z nim czas. Matka Mariana Kowalskiego wskazała również, że może zaopiekować się dzieckiem, w przypadku gdyby Marian Kowalski spożywał alkohol przy dziecku, lub znajdował się pod jego wpływem w trakcie kontaktu z dzieckiem. Zarówno wnioskodawczyni jak i matka Mariana Kowalskiego obserwują, że dziecko chętnie spędza czas z ojcem, jednakże gdy znajduje się on pod wpływem alkoholu, dziecko staje się zestresowane i niechętnie się z nim bawi. Z tego powodu wnioskodawczyni zgłosiła dziecko na terapię do psychologa. Dziecko uczestniczy w niej od 4 tygodni. Warto zatem tak ustalić kontakty aby ojciec z dzieckiem spędzali czas, jednakże zabezpieczyć ten kontakt poprzez

odbywanie go w obecności babci dziecka. Babcia będzie mogła zareagować na sytuacje niepożądane i przejąć opiekę nad dzieckiem.

Uczestnik nie przywiązuje wagi do spraw zdrowotnych małoletniego. Dwukrotnie bowiem w okresie ostatnich 3 miesięcy, po dwudniowym pobycie małoletniego u uczestnika, wrócił do swojego miejsca zamieszkania z wyraźnymi oznakami choroby. Miało to miejsce w dniach 24 sierpnia i 13 października. Uczestnik w tym czasie nie zabrał małoletniego do lekarza. Marian Kowalski stwierdził, że nie było takiej potrzeby. Gdy jednakże wnioskodawczyni zabrała dziecko do lekarza, lekarz zlecał przyjęcie przez dziecko antybiotyków. W lipcu 2019r. będąc pod opieką uczestnika, małoletni spadł ze zjeżdżalni na placu zabaw dla dzieci. Małoletni doznał pęknięcia kości przedramienia. Gdy powiedział uczestnikowi o tym, że boli go przedramię, ojciec dziecka poradził mu aby nie opierał się na bolącym przedramieniu. W tym przypadku, dopiero po powrocie do miejsca zamieszkania wnioskodawczyni dowiedziała się o tym wydarzeniu i udała się z dzieckiem do szpitala. Świadkiem odprowadzenia dziecka w stanie chorym, oraz w stanie, w którym dziecko miało pękniętą kość była babcia dziecka Kamila Kowalska.

Marian Kowalski pracuje na umowę o pracę i zarabia kwotę 3000zł miesięcznie. Przy czym wnioskodawczyni pamięta, że w czasie ich wspólnego związku wydawał on na własne potrzeby kwotę ok. 1.800zł, kwotę 900zł na dziecko. Pozostawała mu więc kwota 300zł miesięcznie. Zagrożenie obowiązkiem zapłaty kwoty 150zł za każdy przypadek naruszenia stanowić będzie odpowiednie zabezpieczenie prawidłowych kontaktów. Już jednokrotne naruszenie przez Mariana Kowalskiego stanowić będzie pozbawienie go połowy miesięcznej kwoty, którą zarabia ponad koszty własnego utrzymania.

Udzielenie zabezpieczenia na czas trwania postępowania pozwoli na uregulowanie kontaktów na chwilę obecną. To pozwoli na zabezpieczenie przewidywalności kontaktów, co ma ogromne znaczenie dla dziecka. Będzie

bowiem mogło w spokoju oczekiwać kontaktu z ojcem. Na dzień dzisiejszy kontakty te odbywają się, co zostały wyżej wskazane, bardzo nieregularnie.

.....
Aneta Nowak [20]

Załączniki:

1. odpis wniosku,
2. odpis aktu urodzenia dziecka,
3. dowód wpłaty opłaty sądowej w wysokości 200zł. [24]

Część 2

Elementy wniosku

1 Oznaczenie daty i miejscowości.

Wskazanie miejscowości oraz daty nie jest wymagane. Warto jednak umieścić te informacje aby w późniejszym czasie wiedzieć gdzie i kiedy wniosek został przez Państwa napisany. Może to być pomocne np. kiedy w przyszłości Państwa dorosłe dzieci będą chciały wiedzieć w którym roku wniosek został złożony.

2 Sąd właściwy, do którego należy złożyć wniosek.

Wniosek należy złożyć do Sądu. Sprawy o ograniczenie władzy rodzicielskiej i ustalenie kontaktów rozpoznają Sądy Rejonowe, Wydziały Rodzinne i Nieletnich. Możecie Państwo wybrać Sąd w którym sprawa będzie się toczyła. Może to być Sąd w którym miejsce zamieszkania ma dziecko lub Sąd w którym miejsce zamieszkania ma dziecko.

Wniosek może być przez Państwa przesłany pocztą lub oddany w biurze podawczym sądu. Przy składaniu pocztą, pamiętajcie Państwo o tym, żeby wysłać wniosek przesyłką rejestrowaną (z potwierdzeniem nadania.) Jeżeli składacie osobiście w Biurze Podawczym Sądu pamiętajcie o tym aby mieć kopię wniosku, na której pracownik Sądu potwierdzi pieczęcią jego złożenie.

Podstawa prawna:

Art. 569 kodeksu postępowania cywilnego

§ 1. Właściwy wyłącznie jest sąd opiekuńczy miejsca zamieszkania osoby, której postępowanie ma dotyczyć, a w braku miejsca zamieszkania - sąd opiekuńczy miejsca jej pobytu. Jeżeli brak i tej podstawy - właściwy jest sąd rejonowy dla m.st. Warszawy.

§ 2. W wypadkach nagłych sąd opiekuńczy wydaje z urzędu wszelkie potrzebne zarządzenia nawet w stosunku do osób, które nie podlegają jego właściwości miejscowej, zawiadamiając o tym sąd opiekuńczy miejscowo właściwy.

3 Wnioskodawca.

W sprawie o ograniczenie władzy rodzicielskiej lub ustalenie kontaktów występują osoby, które nazywamy wnioskodawcą i uczestnikiem. Łącznie nazywamy ich uczestnikami. Wnioskodawcą nazywamy osobę, która chce uzyskać zmianę w sposobie wykonywania kontaktów.

Pisząc wniosek o ustalenie kontaktów jesteście Państwo wnioskodawcą. Wpisujecie swoje imię i nazwisko, adres zamieszkania oraz numer PESEL. Jeżeli wniosek składacie Państwo wspólnie np. jako dziadkowie, wskazujecie dwóch wnioskodawców. W takim przypadku podajecie dane swoje i drugiego z dziadków.

Wnioskodawcą mogą być rodzice, rodzeństwo, dziadkowie, powinowaci w linii prostej (np. dzieci, wnuki, prawnuki, oraz pradziadkowie małżonka), a także ten kto sprawował pieczę nad dzieckiem przez dłuższy czas. Małoletni, który ukończył 13 rok życia i nie jest ubezwłasnowolniony całkowicie, również może złożyć wniosek do sądu o ustalenie kontaktów. Sprawa bowiem dotyczy jej interesów. Kończąc 13 rok życia małoletni nabywa ograniczoną zdolność prawną i może podejmować czynności sądowe dotyczące jej osoby.

Podstawa prawna:

Art. 12 kodeksu cywilnego

Nie mają zdolności do czynności prawnych osoby, które nie ukończyły lat trzynastu, oraz osoby ubezwłasnowolnione całkowicie.

Art. 573 [kodeksu postępowania cywilnego

§ 1. Osoba pozostająca pod władzą rodzicielską, opieką albo kuratelą ma zdolność do podejmowania czynności w postępowaniu dotyczącym jej osoby, chyba że nie ma zdolności do czynności prawnych.

§ 2. Sąd może ograniczyć lub wyłączyć osobisty udział małoletniego w postępowaniu, jeżeli przemawiają za tym względy wychowawcze.

Art. 126 kodeksu postępowania cywilnego

§1. Każde pismo procesowe powinno zawierać:

- 1) oznaczenie sądu, do którego jest skierowane, imię i nazwisko lub nazwę stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników;
- 11) oznaczenie miejsca zamieszkania lub siedziby i adresy przedstawicieli ustawowych i pełnomocników stron,
- 2) numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) lub numer identyfikacji podatkowej (NIP) powoda będącego osobą fizyczną, jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania lub posiada go nie mając takiego obowiązku,

4 Uczestnik- zainteresowany w sprawie.

W sprawie występuje uczestnik lub uczestnicy. Uczestnikiem najczęściej jest drugi z rodziców. Może się jednak zdarzyć, że wniosek złoży np. dziadek dziecka i w takim przypadku będzie dwoje uczestników. Będą nimi rodzice dziecka. We wniosku trzeba podać dane uczestnika: imię, nazwisko i adres zamieszkania. Jeżeli w sprawie będzie występować więcej niż jeden uczestnik, wpiszcie dane wszystkich z nich.

Gdy nie znamy miejsca zamieszkania uczestnika lub uczestników, należy wskazać ostatnie znane nam miejsce zamieszkania i dopisać, że obecne miejsce zamieszkania jest nieznane.

Podstawa prawna:

Art. 510 kodeksu postępowania cywilnego

§ 1. Zainteresowanym w sprawie jest każdy, czyich praw dotyczy wynik postępowania, może on wziąć udział w każdym stanie sprawy aż do zakończenia postępowania w drugiej instancji. Jeżeli weźmie udział, staje się uczestnikiem. Na odmowę dopuszczenia do wzięcia udziału w sprawie przysługuje zażalenie.

§ 2. Jeżeli okaże się, że zainteresowany nie jest uczestnikiem, sąd wezwie go do udziału w sprawie. Przez wezwanie do wzięcia udziału w sprawie wezwany staje się uczestnikiem. W razie potrzeby wyznaczenia kuratora do zastępowania zainteresowanego, którego miejsce pobytu jest nieznane, jego wyznaczenie następuje z urzędu.

5 Dziecko.

W naszym przykładzie wskazany został Jan Kowalski, małoletni, który nie występuje w sprawie. Jednakże sprawa jego dotyczy. Należy we wniosku wskazać kogo sprawa dotyczy i pomiędzy jakimi osobami chcemy aby sąd ustalił sposób wykonywania kontaktów.

6 Ustalenie sposobu wykonywania kontaktu.

Możecie Państwo wskazać dowolny sposób w jaki chcielibyście aby kontakty były wykonywane. Pisząc wniosek warto wziąć pod uwagę w jaki sposób kontakty były wykonywane wcześniej. Jeżeli były np. utrudniane, lub dziecko niechętnie odbywało kontakty to należy wybrać taki sposób, który nie dopuści do powtórzenia tych sytuacji. Kontakty są jednym z podstawowych praw i

obowiązków rodziców wobec dzieci. Powinny być tak ustalone żeby służyły dziecku, jednak uwzględniały możliwości rodziców. Kontakty mogą odbywać się między innymi poprzez:

1. przebywanie z dzieckiem,
2. rozmowę telefoniczną,
3. korespondencję,
4. zabranie dziecka poza miejsce stałego pobytu,
5. porozumiewanie się przez środki komunikacji elektronicznej (np. internet)

Każdy z powyższych sposobów utrzymywania kontaktów może być uregulowany, tak aby kontakt ten służył zarówno dziecku i rodzicowi. Sąd może również zakazać kontaktu z dzieckiem. Ustalając sposób wykonywania kontaktów można również ustalić kto ponosi koszty związane z podróżą i pobytem dziecka w trakcie kontaktu.

Podstawa prawna:

Art. 582¹ kodeksu postępowania cywilnego

...

§ 2. Sąd opiekuńczy w celu zapewnienia wykonywania kontaktów może w szczególności:

1) zobowiązać osobę uprawnioną do kontaktu z dzieckiem lub osobę, pod której pieczę dziecko pozostaje, do pokrycia kosztów podróży i pobytu dziecka lub także osoby towarzyszącej dziecku, w tym kosztów powrotu do miejsca stałego pobytu;

2) zobowiązać osobę, pod której pieczę dziecko pozostaje, do złożenia na rachunek depozytowy Ministra Finansów odpowiedniej kwoty pieniężnej w celu pokrycia wydatków uprawnionego związanych z wykonywaniem kontaktu na wypadek niewykonania lub niewłaściwego wykonania przez osobę zobowiązaną obowiązków wynikających z postanowienia o kontaktach; nie dotyczy to rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka, rodzin pomocowych, placówek opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych oraz interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych;

3) odebrać od osoby uprawnionej do kontaktu z dzieckiem lub osoby, pod której pieczę dziecko pozostaje, przyrzeczenie określonego zachowania.

§ 3. W razie uzasadnionej obawy naruszenia obowiązków wynikających z postanowienia o kontaktach przez osobę, pod której pieczę dziecko pozostaje, lub osobę uprawnioną do kontaktu z dzieckiem albo osobę, której tego kontaktu zakazano, sąd opiekuńczy może zagrozić nakazaniem zapłaty oznaczonej sumy pieniężnej, stosownie do zasad określonych w art. 598 kodeksu postępowania cywilnego;

1) osobie, pod której pieczę dziecko pozostaje - na rzecz osoby uprawnionej do kontaktu z dzieckiem lub

2) osobie uprawnionej do kontaktu z dzieckiem albo osobie, której tego kontaktu zakazano - na rzecz osoby, pod której pieczę dziecko pozostaje.

§ 4. Przepis § 3 stosuje się odpowiednio do orzeczenia, w którym sąd określił, że dziecko będzie mieszkać z każdym z rodziców w powtarzających się okresach.

Art. 113 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego

§ 1. Niezależnie od władzy rodzicielskiej rodzice oraz ich dziecko mają prawo i obowiązek utrzymywania ze sobą kontaktów.

§ 2. Kontakty z dzieckiem obejmują w szczególności przebywanie z dzieckiem (odwiedziny, spotkania, zabieranie dziecka poza miejsce jego stałego pobytu) i bezpośrednie porozumiewanie się, utrzymywanie korespondencji, korzystanie z innych środków porozumiewania się na odległość, w tym ze środków komunikacji elektronicznej.

Art. 113² kodeksu rodzinnego i opiekuńczego

§ 1. Jeżeli wymaga tego dobro dziecka, sąd opiekuńczy ograniczy utrzymywanie kontaktów rodziców z dzieckiem.

§ 2. Sąd opiekuńczy może w szczególności:

- 1) zakazać spotykania się z dzieckiem;
- 2) zakazać zabierania dziecka poza miejsce jego stałego pobytu;
- 3) zezwolić na spotkanie się z dzieckiem tylko w obecności drugiego z rodziców albo opiekuna, kuratora sądowego lub innej osoby wskazanej przez sąd;
- 4) ograniczyć kontakty do określonych sposobów porozumiewania się na odległość;
- 5) zakazać porozumiewania się na odległość.

Art. 113³ kodeksu rodzinnego i opiekuńczego

Jeżeli utrzymywanie kontaktów rodziców z dzieckiem poważnie zagraża dobru dziecka lub je narusza, sąd zakaze ich utrzymywania.

Art. 113⁴ kodeksu rodzinnego i opiekuńczego

Sąd opiekuńczy, orzekając w sprawie kontaktów z dzieckiem, może zobowiązać rodziców do określonego postępowania, w szczególności skierować ich do placówek lub specjalistów zajmujących się terapią rodzinną, poradnictwem lub świadczących rodzinie inną stosowną pomoc z jednoczesnym wskazaniem sposobu kontroli wykonania wydanych zarządzeń.

Art. 113⁵ kodeksu rodzinnego i opiekuńczego

Sąd opiekuńczy może zmienić rozstrzygnięcie w sprawie kontaktów, jeżeli wymaga tego dobro dziecka.

Art. 113⁶ kodeksu rodzinnego i opiekuńczego

Przepisy niniejszego oddziału stosuje się odpowiednio do kontaktów rodzeństwa, dziadków, powinowatych w linii prostej, a także innych osób, jeżeli sprawowały one przez dłuższy czas pieczę nad dzieckiem.

7 Czas kontaktu.

Czas kontaktów może być ustalony w sposób ogólny np.: „W każdą sobotę w tygodniu”. Warto jednak wziąć pod uwagę to, czy uczestnik postępowania będzie w takim przypadku przestrzegał zdrowego rozsądku przy wykonywaniu takiego kontaktu. Może się bowiem zdarzyć, że uczestnik pojawi się w miejscu zamieszkania dziecka o godzinie 00:01 i zażąda wydania dziecka. Zgodnie z tym jak wyżej zostało wskazane ma do tego pełne prawo. Jeżeli wiecie Państwo, że uczestnik powinien mieć uregulowane kontakty w sposób bardziej szczegółowy, to warto bardzo dokładnie określić sposób ich wykonywania. Można w takim przypadku ustalić, że kontakty będą odbywały się np.: „w każdą sobotę od godziny 9:00 do godziny 18:00”.

Ustalając kontakty warto wziąć pod uwagę to, że w ciągu roku występują święta lub dni wolne od pracy. Mogą również występować dni, które są ważne dla dziecka takie jak np. urodziny, imieniny rodziców, dzień babci itp. Jeżeli chcecie Państwo aby kontakty w te dni były inaczej uregulowane, należy również wpisać takie żądanie we wniosku.

Można uregulować wszystkie kontakty jakie mają się odbywać. Oprócz kontaktów jakie wskazaliśmy we wniosku można zatem uregulować kontakty w święta, wakacje itp.

Przykład:

1. Marian Kowalski będzie spędzał z Janem Kowalskim wakacje od 1 lipca do 31 lipca w lata parzyste, a od 1 sierpnia do 31 sierpnia w lata nieparzyste zabierając małoletniego w pierwszym dniu o godzinie 9:00 z jego miejsca zamieszkania i odprowadzając w ostatnim dniu o godzinie 19:00 do jego miejsca zamieszkania;
2. Marian Kowalski będzie spędzał z Janem Kowalskim ferie zimowe w lata parzyste pierwszy tydzień, a w lata nieparzyste drugi tydzień zabierając małoletniego w pierwszym dniu o godzinie 9:00 z jego miejsca zamieszkania i odprowadzając w ostatnim dniu o godzinie 19:00 do jego miejsca zamieszkania;
3. Marian Kowalski będzie spędzał z Janem Kowalskim w lata parzyste odbierze małoletniego w wigilię Bożego Narodzenia o godzinie 18:00 z jego miejsca zamieszkania i przyprowadzał w pierwszy dzień świąt Bożego Narodzenia do miejsca zamieszkania małoletniego o godzinie 12:00, zaś w lata nieparzyste odbierze małoletniego z miejsca zamieszkania w pierwszym dniu świąt Bożego Narodzenia o godzinie 12:00 i przyprowadzi do miejsca zamieszkania w drugim dniu świąt Bożego Narodzenia o godzinie 19:00;

4. Marian Kowalski będzie spędzał z Janem Kowalskim w lata parzyste odbierze małoletniego z jego miejsca zamieszkania w Wielką Sobotę o godzinie 11:00 i odprowadzi do miejsca zamieszkania w Wielkanoc o godzinie 19:00, zaś w lata nieparzyste odbierze małoletniego z jego miejsca zamieszkania w Wielkanoc o godzinie 11:00 i odprowadzi do miejsca zamieszkania w drugi dzień świąt Wielka Nocy o godzinie 19:00;
5. Marian Kowalski będzie miał prawo kontaktować się telefonicznie z Janem Kowalskim każdego dnia między godziną 18:00 i 19:00

8 Miejsce kontaktu.

Miejsce kontaktu może zostać ustalone. Jeżeli chcecie Państwo aby kontakty odbywały się, w jakimś szczególnym miejscu, można określić to miejsce we wniosku. Może to być miejsce zamieszkania dziecka, rodziców dziecka lub dowolne inne miejsce takie jak np. plac zabaw. Warto wziąć jednak pod uwagę, gdy ustalicie Państwo, że miejscem kontaktu będzie plac zabaw to możliwe, że kontakty będą odbywały się tam przez cały rok. W miejscach położonych poza budynkami może być np. bardzo zimno.

9 Sposób przyprowadzenia i odprowadzenia dziecka.

Można uregulować sposób w jaki rodzice przekazują sobie dziecko na czas wykonywania kontaktu. Jeżeli może powodować to sytuacje konfliktowe warto wskazać np. że dziecko będzie odprowadzane przez jednego z rodziców w miejsce, w którym inny z rodziców dziecko odbierze. Jeżeli np. jeden z rodziców zachowuje się nieodpowiednio w miejscu zamieszkania drugiego rodzica to można wskazać, że miejscem, w którym opieka nad dzieckiem będzie przekazana będzie np. plac zabaw położony nieopodal miejsca zamieszkania.

10 Koszty związane z przejazdem dziecka i wykonywaniem kontaktu.

Jeżeli zachodzi taka konieczność można ustalić osobę, która pokrywa koszty związane z pobytem dziecka i podróżą dziecka do miejsca wykonywania kontaktów. Przy niewielkich odległościach może to nie być istotne. Jeżeli jednak dziecko na stałe mieszka w innym mieście, to uregulowanie może być potrzebne.

Podstawa prawna:

Art. 582¹ kodeksu postępowania cywilnego

...

§ 2. Sąd opiekuńczy w celu zapewnienia wykonywania kontaktów może w szczególności:

1)zobowiązać osobę uprawnioną do kontaktu z dzieckiem lub osobę, pod której pieczę dziecko pozostaje, do pokrycia kosztów podróży i pobytu dziecka lub także osoby towarzyszącej dziecku, w tym kosztów powrotu do miejsca stałego pobytu;

11 Obecność drugiej strony i osoby towarzyszącej.

Kontakt z dzieckiem może polegać na tym, że jeden z rodziców odbierze dziecko spod opieki drugiego i spędzi z nim czas zupełnie dowolnie. Nie zawsze może być to zgodne z dobrem dziecka. Może się też zdarzyć, że np. drugi z rodziców nie potrafi samodzielnie zajmować się dzieckiem. Możemy w takich wypadkach wpisać żądanie aby kontakt odbywał się wyłącznie w obecności drugiego rodzica lub w obecności innej osoby. Tą osobą może być zarówno drugi rodzic, opiekun, kuratora sądowego lub innej osoby wyznaczonej przez Sąd. W przypadku ustalenia przez Sąd kontaktów przy obecności kuratora pamiętajcie Państwo, że będzie wiązało się z koniecznością dokonania opłaty za przyście kuratora na kontakt.

Podstawa prawna:

Art. 113² kodeksu rodzinnego i opiekuńczego

§ 1. Jeżeli wymaga tego dobro dziecka, sąd opiekuńczy ograniczy utrzymywanie kontaktów rodziców z dzieckiem.

§ 2. Sąd opiekuńczy może w szczególności:

- 1) zakazać spotykania się z dzieckiem;
- 2) zakazać zabierania dziecka poza miejsce jego stałego pobytu;
- 3) **zezwolić na spotykanie się z dzieckiem tylko w obecności drugiego z rodziców albo opiekuna, kuratora sądowego lub innej osoby wskazanej przez sąd;**
- 4) ograniczyć kontakty do określonych sposobów porozumiewania się na odległość;
- 5) zakazać porozumiewania się na odległość.

Art. 91 ustawy o kuratorach sądowych

1. Kuratorowi społecznemu przysługuje ryczałt za:

- 1) przeprowadzenie wywiadu środowiskowego określonego w art. 214 § 1 Kodeksu postępowania karnego;
- 2) przeprowadzenie wywiadu środowiskowego w sprawach o unieważnienie małżeństwa, ustalenie istnienia lub nieistnienia małżeństwa, rozwód, separację;
- 3) obecność przy kontaktach rodziców z dziećmi, ustalonych przez sąd opiekuńczy.

2.Ryczałt, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, wynosi 4%, a w wypadku określonym w ust. 1 pkt 3 - 10% kwoty bazowej, o której mowa w art. 90 ust. 2.

3. Ryczałt, o którym mowa w ust. 1 i 2, przysługuje również kuratorowi zawodowemu.

12 Zobowiązanie do określonego zachowania.

Jeżeli uczestnik zachowywał się nieprawidłowo podczas kontaktów lub macie Państwo podejrzenia, że tak będzie się zachowywał można we wniosku napisać żeby Sąd zobowiązał go do określonego zachowania. Jeżeli uczestnik np. nadużywa alkoholu to Sąd może go zobowiązać do powstrzymania się od spożywania alkoholu przed i w trakcie wykonywania kontaktu.

Art. 582¹ kodeksu postępowania cywilnego

...

§ 2. Sąd opiekuńczy w celu zapewnienia wykonywania kontaktów może w szczególności:

...

3) odebrać od osoby uprawnionej do kontaktu z dzieckiem lub osoby, pod której pieczę dziecko pozostaje, przyrzeczenie określonego zachowania.

Art. 113⁴ kodeksu rodzinnego i opiekuńczego

Sąd opiekuńczy, orzekając w sprawie kontaktów z dzieckiem, może zobowiązać rodziców do określonego postępowania, w szczególności skierować ich do placówek lub specjalistów zajmujących się terapią rodzinną, poradnictwem lub świadczących rodzinie inną stosowną pomoc z jednoczesnym wskazaniem sposobu kontroli wykonania wydanych zarządzeń.

13 Nałożenie obowiązku zapłaty.

Nie każdy uczestnik będzie przestrzegał ustalonych zasad wykonywania kontaktów. W naszym przykładzie uczestnik miałby być zobowiązany do odbywania kontaktów poza miejscem zamieszkania dziecka, a także wykonywać kontakty w stanie trzeźwości. W naszym przykładzie założyliśmy, że uczestnik spożywał wcześniej alkohol przy dziecku. Ponieważ chcemy tego uniknąć we wniosku napisaliśmy, aby uczestnik zobowiązał się do odbywania kontaktów w stanie trzeźwym. Jeżeli jednak uczestnik przyszedłby po dziecko w stanie nietrzeźwym to nic by mu za takie zachowanie nie groziło. We wniosku napisaliśmy zatem, że chcemy żeby Sąd w przypadku nieprzestrzegania zasad kontaktów przez uczestnika zagroził nakazaniem zapłaty kwoty 150zł. Istnieje bowiem szansa, że uczestnik w takim wypadku będzie obawiał się zapłaty tej sumy i będzie przestrzegał zasad kontaktu. Przy czym, zasady kontaktu w

naszym przykładzie to więcej niż przebywanie w stanie nietrzeźwości. Nałożenie sumy pieniężnej odbędzie się również w przypadku gdy uczestnik np. nie przyjdzie na kontakt.

Art. 582¹ kodeksu postępowania cywilnego

...

§ 3. W razie uzasadnionej obawy naruszenia obowiązków wynikających z postanowienia o kontaktach przez osobę, pod której pieczę dziecko pozostaje, lub osobę uprawnioną do kontaktu z dzieckiem albo osobę, której tego kontaktu zakazano, sąd opiekuńczy może zagrozić nakazaniem zapłaty oznaczonej sumy pieniężnej, stosownie do zasad określonych w art. 598 kodeksu postępowania cywilnego;

Art. 598¹⁵ kodeksu postępowania cywilnego

...

§ 2. Jeżeli osoba uprawniona do kontaktu z dzieckiem albo osoba, której tego kontaktu zakazano, narusza obowiązki wynikające z orzeczenia albo z ugody zawartej przed sądem lub przed mediatorem w przedmiocie kontaktów z dzieckiem, sąd opiekuńczy zagrozi tej osobie nakazaniem zapłaty oznaczonej sumy pieniężnej na rzecz osoby, pod której pieczę dziecko pozostaje, stosując odpowiednio przepis § 1.

14 Zabezpieczenie wniosku o ustalenie kontaktów.

Sprawa w sądzie może się zakończyć wiele miesięcy po złożeniu wniosku. Jeżeli jest to pierwsza sprawa o uregulowanie kontaktów to kontakty dziecka nie są w żaden sposób uregulowane. Jeżeli więc pojawiają się problemy w trakcie wykonywania kontaktów lub kontakty nie dochodzą do skutku, warto złożyć wniosek o udzielenie zabezpieczenia kontaktów na czas trwania postępowania. Wniosek taki można złożyć razem z wnioskiem o uregulowanie kontaktów lub później w osobnym piśmie. W uzasadnieniu wniosku należy wskazać dlaczego uważamy, że w obecnej chwili Sąd ma udzielić zabezpieczenia kontaktów. Należy więc uprawdopodobnić, że występują problemy z kontaktami z dzieckiem. Sąd rozpoznaje wniosek niezwłocznie, jednakże wyznacza w tym celu rozprawę. Tak więc osoby zainteresowane uregulowaniem kontaktów spotkają się w sądzie jeszcze zanim sprawa rozpocznie się. Będą miały możliwości wypowiedzenia się, co do możliwości uregulowania kontaktów. Sąd wyda postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia, a następnie wyznaczy kolejny termin rozprawy.

Sąd może wyjątkowo udzielić zabezpieczenia bez przeprowadzenia rozprawy. Może to zrobić w przypadku niecierpiącym zwłoki. Będzie to np. przypadek w którym zagrożone będzie życie dziecka i konieczne będzie zakazania kontaktów.

Podstawa prawna:

Art. 756¹ kodeksu postępowania cywilnego

W sprawach dotyczących pieczy nad małoletnimi dziećmi i kontaktów z dzieckiem sąd orzeka w przedmiocie zabezpieczenia po przeprowadzeniu rozprawy, chyba że chodzi o wypadek niecierpiący zwłoki.

15 Dowody.

Składając wniosek, możemy przedstawić dowody. Dowody mają za zadanie potwierdzić to, co zostało napisane we wniosku. Ważne jest aby dowody te były wskazane już we wniosku. Sąd może spóźnionych dowodów nie wziąć pod uwagę. Nie można więc czekać z przekazaniem dowodu do sądu. Często można usłyszeć od klientów: „Jak będzie trzeba, to przekaże dowód do Sądu.”, „Jak zaprzeczy, to ja mogę na to przedstawić świadków.” Ten sposób myślenia jest błędny, gdyż Sąd nie będzie czekał na to, czy „będzie trzeba przedstawić dowód”. Wszelkie dowody, należy wskazywać już we wniosku. Możliwe jest dołączenie kolejnych dowodów po złożeniu wniosku, jednak Sąd może pominąć wnioski o ich przeprowadzenie. Jeżeli złożymy wnioski o przeprowadzenie dowodu we wniosku o ustalenie kontaktów, to Sąd takich wniosków nie pominie. Składając wniosek o przeprowadzenie dowodu koniecznie trzeba określić co chcemy udowodnić takim dowodem.

Przykład:

Wnoszę o przeprowadzenie dowodu z zaświadczenia od psychologa na okoliczność uczestniczenia dziecka w terapii.

16 Dowody z dokumentów.

Zgodnie z definicją dokumentem je każdy nośnik informacji, który umożliwiając zapoznanie się z jego treścią. Będzie więc nim zarówno dokument zapisany np. na papierze jak też dokument elektroniczny. Będzie nim więc zaświadczenie z instytucji, zaświadczenie lekarskie itp. Jeżeli sprawa ma dotyczyć ograniczenia kontaktów, to może być również dowodem zaświadczenie od psychologa, w którym stwierdzone będzie, że nie jest zasadne aby kontakty odbywały się. Jeżeli na przykład macie Państwo korespondencje sms-ową, z której

wynika, że jeden z rodziców utrudnia kontakty, to możemy wydrukować takie sms-y i dołączyć je jako dowód w sprawie.

Dowody z dokumentów należy wskazać we wniosku i dołączyć do niego jako załączniki. Dowody można załączyć do wniosku w kopiach. Wyjątkiem są akta stanu cywilnego (akt urodzenia, akt małżeństwa itp.) Nie ma bowiem konieczności załączania oryginałów dokumentów. Lepiej jednak zabrać oryginalne dokumenty ze sobą do Sądu. Gdyby ktoś miał wątpliwości z nimi związane, będzie można przedstawić dokument oryginalny. Wskazując dokument jako dowód należy napisać w jakim celu go Państwo przedstawiacie. Innymi słowy, jaką informację taki dokument ma zawierać.

Przykład:

Wnoszę o przeprowadzenie dowodu z zaświadczenia lekarskiego na okoliczność przeciwwskazań do odbywania kontaktów dziecka z ojcem.

17 Dowód z opinii Opiniodawczego Zespołu Specjalistów Sądowych.

Jednym z dowodów, który można przeprowadzić jest opinia specjalisty. Można więc poprosić Sąd o wypowiedzenie się przez specjalistę w sprawie. Specjalistą może być psycholog, psychiatra lub każda inna osoba, która z uwagi na swoją wiedzę może dostarczyć informacje potrzebne do wyjaśnienia sprawy. Można również poprosić aby Sąd przeprowadził dowód z opinii Opiniodawczego Zespołu Specjalistów Sądowych. Opinia taka jest pełniejsza i pozwala na pokazanie całej sytuacji rodzinnej. Specjaliści badają bowiem każdą osobę w rodzinie i opiniują o tym jakie są relacje w całej rodzinie. Jeżeli zatem Państwa wniosek dotyczy kontaktów z jednym z dwojga dzieci, to badanie to będzie przeprowadzone również przy udziale drugiego dziecka.

18 Dowody z zeznań świadków.

Można poprosić Sąd o wezwanie świadków na posiedzenie. Należy jednak określić, jaki fakt miałby taki świadek potwierdzić. Powołując świadka należy wskazać jego imię, nazwisko oraz adres do korespondencji, a także okoliczność na jaką świadek ma zeznawać. Świadców warto powoływać w sprawie w jedynie przypadku gdy mają wiedzę potrzebną do wyjaśnienia sprawy. Warto również aby sami zaobserwowali fakty, na okoliczność których mają zeznawać. Nie jest bowiem dobrym świadkiem osoba, która przyjdzie i powie, że o sprawie wszystko wie, bo wszystko powiedziała mu np. matka powoda.

Przykład: Wnoszę o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka Jana Kowalskiego zamieszkałego przy ul. Przykładowej 1 m.1, 00-000 Warszawa, na okoliczność tego, że uczestnik opiekował się wielokrotnie dzieckiem będąc pod wpływem alkoholu, a także braku zainteresowania uczestnika sprawami zdrowotnymi dziecka.

19 Oświadczenie o próbie mediacji lub innym pozasądowym sposobie rozwiązania sporu.

Wniosek musi zawierać informację o tym, czy strony podjęły próbę mediacji lub innego pozasądowego sposobu rozwiązania sporu. W przypadku gdy takich prób nie podjęto, trzeba wyjaśnić przyczynę ich niepodjęcia. Jeżeli obie strony są zgodne, co do sposobu wykonywania kontaktów albo wiedzą, że są w stanie dojść do porozumienia, to mogą zgłosić się do mediatora. Zawrą wtedy ugode przed mediatorem. W takim przypadku mediator prześle ugode do sądu, a sąd ją zatwierdzi. W przypadku gdy strony nie są w stanie się porozumieć i nie są w stanie skorzystać z mediacji trzeba tą informację napisać w wniosku.

20 Uzasadnienie.

Uzasadnienie jest częścią wniosku, w której należy odpowiedzieć na pytanie dlaczego żądamy ustalenia kontaktów z dzieckiem. Należy też podać fakty, które mają znaczenie dla sprawy.

Będą to między innymi:

1. obecny sposób wykonywania kontaktów,
2. przeszkody w wykonywaniu kontaktów,
3. informacje o tym czy rodzice są chętni do wykonywania kontaktów,
4. informacje o utrudnianiu kontaktów przez drugą stronę.

Jeżeli jeden z rodziców w mniejszym zaangażowaniu sprawuje opiekę należy ten fakt również opisać. Jeżeli np. jeden z rodziców sprawuje codzienną opiekę, a drugi z rodziców spędza z nim czas jedynie na przyjemnościach to fakt ten również ma znaczenie dla sprawy. Jeżeli, któryś z rodziców jest zobowiązany do świadczeń alimentacyjnych względem innego dziecka lub innej osoby to również należy to wskazać oraz podać kwotę alimentów.

21 Uzasadnienie wniosku o udzielenie zabezpieczenia.

Wniosek o udzielenie zabezpieczenia to informacja dla sądu, że chcemy żeby kontakty były ustalone zanim przeprowadzimy całą sprawę. Wniosek ten należy również uzasadnić. Podstawą do udzielenie zabezpieczenia jest fakt, że kontakty są utrudniane lub sposób wykonywania kontaktu stwarza zagrożenie dla dziecka.

22 Podpis.

Każde pismo składane w sądzie musi być podpisane. Informacja ta pokazuje sądowi, że rzeczywiście składamy oświadczenia, które są w tym piśmie. Gdy brakuje podpisu na piśmie w najlepszym przypadku Sąd wezwie nas do uzupełnienia pisma o jego podpisanie. Niestety przedłuży to postępowanie, bo Sąd musi wysłać do nas wezwanie przesyłką poleconą. Zanim odbierzemy list z poczty i wykonamy to, czego żąda od nas sąd mija dużo czasu, podczas którego sprawa się nie toczy.

23 Załączniki.

Do każdego pisma procesowego, w tym także pozwu należy złożyć załączniki. Załącznikiem będzie między innymi:

1. odpis wniosku dla uczestników.

Do sądu pisma składa się w takiej ilości egzemplarzy aby mógł się z nim zapoznać Sąd i wszyscy uczestnicy. Można tę regułę zapamiętać w taki sposób, że składając pismo oddajemy jeden z jego egzemplarzy sędziemu, tak aby mógł przeczytać, a kolejny egzemplarz zainteresowanemu w sprawie, również w celu zapoznania się z pismem;

2. załączniki w postaci dokumentów.

Do wniosku dołączamy dowody w postaci np. zaświadczeń od lekarza, które również muszą być skopiowane w takiej samej ilości egzemplarzy w jakiej składamy pisma. Jeżeli składamy 2 odpisy pozwu, to musimy złożyć 2 odpisy załączników;

3. akt urodzenia dziecka.

Należy złożyć oryginał aktu urodzenia dziecka oraz jego kopię dla każdego zainteresowanego w sprawie. Jeżeli dziecko pochodzi ze związku

formalnego wystarczy złożyć skrócony akt urodzenia. Jeżeli dziecko pochodzi ze związku nieformalnego należy złożyć akt urodzenia zupełny.

24 Koszty procesu.

Składając wniosek o uregulowanie kontaktów należy dokonać opłaty. Koszty opłaty sądowej wynoszą 100zł. W przypadku gdy chcemy uregulować kontakty więcej niż jednego dziecka należy opłatę tą pomnożyć przez liczbę dzieci. Opłatę można wnieść w kasie sądu. Wystarczy przyjść do sądu w godzinach jego pracy i w kasie dokonać opłaty. W takim przypadku zostanie Państwu wydany dowód dokonania opłaty. Opłatę można również dokonać przekazem pocztowym lub przelewem bankowym. W takim przypadkach potwierdzenie dokonania opłaty należy dołączyć do wniosku.

Przykład:

Składamy wniosek o uregulowanie kontaktów 2 dzieci z matką dzieci. Opłata wyniesie 200zł, gdyż chcemy uregulować kontakty 2 dzieci i matki dzieci.

Podstawa prawna:

Art. 23 Ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych

Opłatę stałą w kwocie 100 złotych pobiera się od:

- 1) wniosku o wszczęcie postępowania nieprocesowego lub samodzielnej jego części, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej;
- 2) apelacji, zażalenia, skargi kasacyjnej, skargi o wznowienie postępowania i skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia w sprawie, w której postępowanie nieprocesowe zostało wszczęte z urzędu;
- 3) *(uchylony)*
- 4) wniosku o zabezpieczenie dowodu.

Spis treści

1 Wstęp.....	3
Część 1, Wzór wniosku.....	5
Część 2, Elementy wniosku.....	11
1 Oznaczenie daty i miejscowości.....	11
2 Sąd właściwy, do którego należy złożyć wniosek.....	11
3 Wnioskodawca.....	12
4 Uczestnik- zainteresowany w sprawie.....	13
5 Dziecko.....	13
6 Ustalenie sposobu wykonywania kontaktu.....	13
7 Czas kontaktu.....	16
8 Miejsce kontaktu.....	17
9 Sposób przyprowadzenia i odprowadzenia dziecka.....	17
10 Koszty związane z przejazdem dziecka i wykonywaniem kontaktu.....	17
11 Obecność drugiej strony i osoby towarzyszące.....	18
12 Zobowiązanie do określonego zachowania.....	19
13 Nałożenie obowiązku zapłaty.....	19
14 Zabezpieczenie wniosku o ustalenie kontaktów.....	20
15 Dowody.....	21
16 Dowody z dokumentów.....	21
17 Dowód z opinii Opiniodawczego Zespołu Specjalistów Sądowych.....	22
18 Dowody z zeznań świadków.....	22
19 Oświadczenie o próbie mediacji lub innym pozasądowym sposobie rozwiązania sporu.....	23
20 Uzasadnienie.....	23
21 Uzasadnienie wniosku o udzielnie zabezpieczenia.....	24
22 Podpis.....	24
23 Załączniki.....	24
24 Koszty procesu.....	25